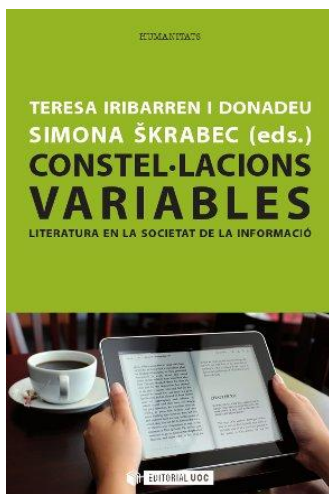

Posted on [18 setembre 2012](#) by [rperis](#)

Lletres sense fronteres

Iribarren i Donadeu, Teresa; Škrabec, Simona (eds.).

[*Constel·lacions variables : literatura en la societat de la informació*](#). Barcelona: Editorial UOC, 2012. 224 p. (Manuals. Humanitats).

Com es produeix la circulació de les obres literàries en el sistema literari mundial? Quines eines té una literatura minoritària per transcendir les seves fronteres lingüístiques? Com afavoreixen les noves tecnologies la internacionalització dels continguts editorials? Aquestes i altres qüestions es plantegen a l'obra [*Constel·lacions variables*](#) que aplega els materials docents de l'assignatura "[Internacionalització de la literatura en temps d'Internet](#)", del postgrau [Llibre i lectura en la societat de la informació](#) impartit a la UOC.

Set professionals de la literatura aporten reflexions, dades i experiències per enriquir el debat sobre les possibilitats de promoció i distribució d'autors i continguts i sobre les dinàmiques de producció i accés d'una cultura literària al sistema literari global en el marc del nou escenari digital. Les aportacions, esglaonades de forma molt didàctica, delimiten el terreny i les regles de joc del sistema per passar, tot seguit, a il·lustrar-ne el funcionament amb una mostra d'estudis i experiències allisonadores.

De la part conceptual, se n'ocupa primer Joan Ramon Resina, que reflexiona sobre com una cultura arrelada a una tradició molt determinada pot superar el seu àmbit d'influència per posicionar-se en la dinàmica del sistema literari i d'un mercat globals cada cop més ben articulats. Simona Škrabec li pren el relleu i planteja com aquest

canvi d'escala, de superació dels límits nacionals, pot condicionar la producció literària fins reduir-la a formes buides d'esperit crític i homogeneïtzadores d'estils, de fàcil assimilació per mentalitats i cultures diferents. Carles Prado-Fonts tanca el primer bloc amb una descripció de la teoria de les "tecnologies del reconeixement" de la professora Shu-mei Shih: un mètode interpretatiu de la dinàmica de les òrbites literàries que evidència com des de la centralitat occidental es construeix el sentit de la resta de cultures del món i s'atorga la preeminència a uns valors literaris determinats.

Els articles del segon bloc il·lustren la dinàmica de certes constel·lacions. Carles Torner, Cap de l'Àrea de Literatura i Pensament de l'Institut Ramon Llull entre els anys 2004-2010, detalla el suport de l'Institut a la internacionalització de les lletres catalanes i destaca el paper específic atorgat a la poesia catalana en aquesta tasca. Jordi Jané se centra en l'impacte de la fira de Frankfurt i mostra l'abans, el durant i el després de la recepció i la promoció de les lletres catalanes a Alemanya. Finalment, es recullen dues experiències professionals: Joan Casas posa ofici i saber al servei d'una descripció del paper del traductor literari; i l'editor independent Ricard Peris explica en una llarga entrevista l'aposta i els tràfecs per apropar-nos l'obra de l'escriptor i il·lustrador britànic Oliver Jeffers des d'Andana Editorial.

Les set col·laboracions constitueixen una bona carta de navegació per animar la recerca d'uns estudiants que, amb aquests fonaments, podran aprofundir en els canvis en el mercat de les traduccions, les estratègies de suport institucional o la dinàmica dels gèneres en el mercat global. Més enllà de l'àmbit docent, els articles tenen un clar interès per a un públic més ampli d'acadèmics, traductors o editors que aspiren a salvar les fronteres -territorials, lingüístiques o culturals-, que s'interposen en el camí de les lletres.

Per posar cara i veu a algunes d'aquestes reflexions podeu enllaçar amb la notícia [La projecció internacional de la literatura](#), on es recullen les intervencions de Teresa Iribarren i Simona Škrabec a la segona edició de la jornada "Els reptes de l'edició digital" que la UOC, en col·laboració amb l'Associació d'Editors del País Valencià, va organitzar el passat mes de juny de 2012 a València.

Jordi Llobet